

PROCEDURĂ OPERAȚIONALĂ STANDART PRIVIND

ANTIBIOTICOPROFILAXIA PERIOPERATORIE

POS: MUM-12

Modul de lucru (1)

1. **Medicul chirurg va determina indicațiile pentru antibioticoprofilaxie** în dependență de cele 4 tipuri de intervenții în funcție de gradul de contaminare.

2. Decizia privind locul de administrare a antibioticului este luată de **comun acord cu medicul anesteziolog și se va administra în:**

- **Sala de operație (sala de inducție)** – în cazul intervențiilor chirurgicale majore (în special cele realizate în blocul operator principal, inclusiv intervențiile cardiovasculare și vasculare) - antibioticul se administrează de către medicul anesteziolog/asistenta medicală de anestezie.
- **Secția de profil** – în cazul intervențiilor mini-invazive, de scurtă durată endovasculare, endourologice; pentru intervențiile oftalmologice și otorinolaringologice - antibioticul este administrat de către asistenta medicală din secție.
- **Pentru intervențiile de urgență:** AB se administrează în secție de către asistenta medicală din secție.

Modul de lucru (2)

3. Medicul chirurg va selecta remediul antibacterian și timpul optim pentru administrare

- Se recomandă administrarea **unei doze terapeutice** i/v cu **30-60 minute înainte** de intervenția chirurgicală. Pentru Vancomicină și fluorchinolone, intervalul este de 120 de minute.
- În funcție de tipul și complexitatea intervenției chirurgicale, **antibioprofilaxia se realizează conform principiilor de bază și în conformitate cu indicațiile menționate** în Anexa 1
- Se recomandă **o singură administrare** a preparatului antibacterian. Dacă se decide prelungirea, durata **nu trebuie să depășească 24-48 de ore**.
- Dacă **durata operației depășește 4 ore sau hemoragia intraoperatorie depășește 1500 ml**, se recomandă **administrarea repetată** a dozei unice de antibiotic.
- **Profilaxia anti-MRSA (cu Vancomicina)** rămâne indicată în cazuri selectate:
 - pacient colonizat cu MRSA;
 - pacient cu un risc ridicat în absența datelor de supraveghere.
- Vancomicina este folosită în cazul când **există un risc mare de infecție cu MRSA**. Cefazolina este mai eficientă în prevenirea infecțiilor de plagă chirurgicală cauzate de Staphylococcus aureus sensibil la meticilină (MSSA).
- **Decolonizarea purtătorilor de Staphylococcus aureus** se efectuează conform PCN Infecția plăgii postoperatorii (de situs chirurgical).

Completarea documentației medicale

În cazul administrării antibioticoprofilaxiei în secție: **medicul chirurg prescrie antibioticul, doza și calea de administrare**, iar asistenta medicală va asigura administrarea la timp și înregistrarea în Foaia de prescripție medicale.

Dacă antibioticoprofilaxia va fi administrată în sala de operație, în ajunul intervenției, **medicul anesteziolog, împreună cu chirurgul operator vor stabili AB necesar**. Medicul chirurg va nota în indicațiile operatorii: *Antibioticoprofilaxia se va efectua cu [denumirea antibioticului], în doza de [doza], pe calea de administrare [calea specificată]*. De asemenea, medicul anesteziolog va consemna antibioticul selectat în Fișa de Examen Preanestezic.

În cazul în care administrarea antibioticului este efectuată în sala de operație, preparatul antibacterian **se va prelua din stocul de medicamente al secției de Anestezie**. Medicul anesteziolog va înregistra administrarea antibioticului în Fișa de anestezie. Medicul anesteziolog, împreună cu asistenta medicală de anestezie, vor administra preparatul antibacterian în timp optim.

În cazul apariției reacțiilor adverse (RA) medicii sunt obligați să raporteze prin completarea Fișei-comunicare despre RA medicului farmacolog clinician/farmacistului clinician, sau altei persoanei, responsabile de farmacovigilență.

Evaluarea prescrierii corecte a antibioticelor

INDICATORI DE REZULTAT:

1. ***Rata pacienților la care a fost efectuată antibioticoprofilaxia*** = raportul dintre Numărul de pacienți, care au primit antibioticoprofilaxie, și Numărul total de pacienți spitalizați care au suportat intervenții chirurgicale * 100%.
2. ***Rata pacienților, la care a fost efectuată antibioticoprofilaxia respectând POS și PCN*** = raportul dintre Numărul de pacienți, care au primit antibioticoprofilaxie conform prevederilor și Numărul total de pacienți spitalizați, care au primit antibioticoprofilaxie * 100%.

Chirurgia cardiacă

Procedura	Antimicrobian recomandat și Doza	Interval de redozare
Bypass coronarian Chirurgia valvulară	<u>Cefuroxim</u> – 1.5 g, i/v (doza pediatrică 50mg/kg) <i>sau</i> <u>Cefazolin</u> < 120 kg – 2 g, i/v, >120 kg – 3 g, i/v (doza pediatrică 30mg/kg) Alergie: <u>Vancomicin</u> - 15-30 mg/kg, i/v	4 ore 4 ore N/A

Chirurgia vasculară

Procedura	Antimicrobian recomandat și Doza	Interval de redozare
Chirurgie reconstructivă vasculară care implică aorta abdominală, carotida, membrele superioare sau inferioare (inclusiv inserarea grefă/plastic/stent, incizie inghinală).	<u>Cefuroxim</u> – 1.5 g, i/v <i>sau</i> <u>Cefazolin</u> < 120 kg – 2 g, i/v, >120 kg – 3 g, i/v Alergie: <u>Vancomicin</u> 15-30 mg/kg, i/v, infuzie timp de 60 – 90 min	4 ore N/A
Amputarea membrelor.	Amputarea membrului ischemizat + <u>Metronidazol</u> 500 mg, i/v	
Proceduri pe artera brahială sau carotidă care nu implică inserția materialului protetic (de exemplu, crearea unei fistule arterio-venoase autogene primare). Toate celelalte proceduri curate (de exemplu, simpatectomie toracoscopică, safenectomia, trombectomie percutanată)	Profilaxie antibacteriană nu este recomandată	
Proceduri brahiale		

Chirurgia Toracică

Procedura	Antimicrobian recomandat și Doza	Interval de redozare
Proceduri toracice (noncardiace): Lobectomie, Pneumonectomie Rezecție pulmonară Toracotomie Pleurectomie	<u>Cefuroxim</u> – 1.5 g, i/v <i>sau</i> <u>Cefazolin</u> < 120 kg – 2 g, i/v, >120 kg – 3 g, i/v Alergie: <u>Vancomicin</u> 15-30 mg/kg, i/v, infuzie 60 – 90 min Dacă este necesară acoperirea anaerobă (empiem sau abces): plus Metronidazol 500 mg, i/v – o doza înainte de intervenție și o doza peste 12 ore	4 ore 4 ore N/A N/A

Chirurgia gastroduodenală și esofagială

Procedura	Antimicrobian recomandat și Doza	Interval de redozare
Proceduri nonendoscopice care implică intrarea în lumenul tractului gastrointestinal.	<u>Cefuroxim</u> – 1.5 g, i/v <i>sau</i> <u>Cefazolin</u> < 120 kg – 2 g, i/v, >120 kg – 3 g, i/v	4 ore 4 ore
Proceduri care nu implică intrarea în lumenul tractului gastrointestinal, doar în intervenții cu risc sporit (obezitate, obstrucție gastrointestinală, tumori maligne, aciditate gastrică scăzută, perforație, pacienți imunocompromiși ș.a.)	Alergie: <u>Vancomicin</u> 15-30 mg/kg, i/v, infuzie 60 – 90 min plus <u>Gentamicin</u> 5mg/kg, i/v <i>sau</i> plus <u>Ciprofloxacina</u> 400mg, i/v	N/A N/A N/A

Chirurgia hepatobileopancreatică

Procedura	Antimicrobian recomandat și Doza	Interval de redozare
Procedura deschisa sau procedura laparoscopica cu risc sporit.	<u>Cefuroxim</u> – 1.5 g i/v sau <u>Cefazolin</u> < 120 kg – 2 g, i/v, >120 kg – 3 g, i/v Alergie: <u>Vancomicin</u> 15-30 mg/kg i/v, infuzie 60 – 90 min plus <u>Gentamicin</u> 5mg/kg, i/v sau plus <u>Ciprofloxacina</u> 400mg, i/v	4 ore 4 ore N/A N/A N/A
Procedura laparoscopică, repararea herniei fără proteză (risc scăzut)	Profilaxia antibacteriană nu este recomandată	
Apendectomie	<u>Cefuroxim</u> – 1.5 g, i/v sau <u>Cefazolin</u> < 120 kg – 2 g, i/v, >120 kg – 3 g, i/v plus <u>Metronidazol</u> 500mg, i/v Alergie: <u>Vancomicin</u> 15-30 mg/kg i/v, infuzie timp de 60 – 90 min plus <u>Gentamicin</u> 5mg/kg, i/v sau plus <u>Ciprofloxacina</u> 400mg, i/v	4 ore 4 ore N/A N/A N/A N/A
Chirurgia pe intestinul subțire	<u>Cefuroxim</u> – 1.5 g, i/v sau <u>Cefazolin</u> < 120 kg – 2 g, i/v, >120 kg – 3 g, i/v Dacă există o obstrucție a intestinului subțire: plus <u>Metronidazol</u> 500 mg, i/v Alergie: <u>Vancomicin</u> 15-30 mg/kg i/v, infuzie timp de 60 – 90 min plus <u>Gentamicin</u> 5mg/kg, i/v sau plus <u>Ciprofloxacina</u> 400mg, i/v	4 ore 4 ore N/A N/A N/A N/A

Repararea herniei cu proteza, cu risc sporit	<u>Cefuroxim</u> – 1.5 g i/v sau <u>Cefazolin</u> < 120 kg – 2 g i/v, >120 kg – 3 g i/v plus <u>Metronidazol</u> 500mg, i/v Alergie: <u>Vancomicin</u> 15-30 mg/kg, i/v, infuzie timp de 60 – 90 min plus <u>Gentamicin</u> 5mg/kg, i/v sau plus <u>Ciprofloxacina</u> 400mg, i/v	4 ore 4 ore N/A N/A N/A N/A
Chirurgia Colorectală	<u>Cefuroxim</u> – 1.5 g, i/v sau <u>Cefazolin</u> < 120 kg – 2 g, i/v, >120 kg – 3 g, i/v plus <u>Metronidazol</u> 500mg, i/v Alergie: <u>Vancomicin</u> 15-30 mg/kg, i/v, infuzie timp de 60 – 90 min plus <u>Gentamicin</u> 5mg/kg, i/v sau plus <u>Ciprofloxacina</u> 400mg, i/v	4 ore 4 ore N/A N/A N/A N/A

Chirurgia Urologică

Procedura	Antimicrobian recomandat și Doza	Interval de redozare
Cistoscopie Doar în prezența factorilor de risc (urocultură pozitivă sau indisponibilă, cateter preoperator sau plasarea materialului protetic).	<u>Ciprofloxacina</u> 500 mg oral <i>sau</i> 400mg, i/v În cazul unei leziuni rectale accidentale: plus <u>Metronidazol</u> 500 mg, i/v	N/N
Proceduri urologice deschise sau laparoscopice cu penetrarea tractului urinar sau fără penetrarea tractului urinar la pacienți cu risc sporit.	<u>Cefuroxim</u> – 1.5 g, i/v	4
	<i>sau</i> <u>Cefazolin</u> < 120 kg – 2 g, i/v, >120 kg – 3 g, i/v Alergie:	4
	<u>Vancomicina</u> 15-30 mg/kg, i/v, infuzie 60 – 90 min	N/N
	plus <u>Gentamicina</u> 5mg/kg, i/v	N/N
	<i>sau</i> plus Ciprofloxacina 400mg, i/v	N/N
	În cazul unei leziuni rectale accidentale: plus <u>Metronidazol</u> 500 mg perfuzie, i/v	N/N

Chirurgia capului și gâtului

Procedura	Antimicrobian recomandat și Doza	Interval de redozare
Proceduri curate cu plasarea protezei (excluzând plasarea tubului de timpanostomie)	<u>Cefuroxim</u> – 1.5 g, i/v	4 ore
	<i>sau</i> <u>Cefazolin</u> < 120 kg – 2 g i/v, >120 kg – 3 g, i/v Alergie: Vancomicina 15-30 mg/kg, i/v, infuzie timp de 60 – 90 min	4 ore
Proceduri condiționat contaminate	<u>Cefuroxim</u> – 1.5 g, i/v	4
	<i>sau</i> <u>Cefazolin</u> < 120 kg – 2 g, i/v, >120 kg – 3 g, i/v	4
	plus <u>Metronidazol</u> 500mg, i/v	N/N

Chirurgia ORL

Procedura	Antimicrobian recomandat și Doza	Interval de redozare
Chirurgie majoră a urechii Septorinoplastie complexă Operație de revizuire a sinusurilor	<u>Cefuroxim</u> – 1.5 g, i/v <i>sau</i> <u>Cefazolin</u> < 120 kg – 2 g, i/v, >120 kg – 3 g, i/v plus Metronidazol 500mg, i/v	4 ore 4 ore

Chirurgie timpanomastoidiană Laringectomie (primară sau de salvare)	<u>Cefuroxim</u> – 1.5 g i/v <i>sau</i> <u>Cefazolin</u> < 120 kg – 2 g, i/v, >120 kg – 3 g, i/v plus Metronidazol 500mg, i/v	4 4 N/A
Proceduri necomplicate curate sau minore	Profilaxie antibacteriană nu este recomandată	

Neurochirurgie

Procedura	Antimicrobian recomandat și Doza	Interval de redozare
Craniotomie electivă Proceduri de manevrare a lichidului cefalorahidian Proceduri spinale fără implanturi/cu implanturi	<u>Cefuroxim</u> – 1.5 g, i/v <i>sau</i> <u>Cefazolin</u> < 120 kg – 2 g, i/v, >120 kg – 3 g, i/v Alergie: <u>Vancomicin</u> 15-30 mg/kg i/v, infuzie 60 – 90 min	4 ore 4 ore N/A

Oftalmologie

Procedura	Antimicrobian recomandat și Doza	Interval de redozare
Proceduri extra-oculare: Proceduri curate (proceduri conjunctivale, strabisme, entropion/ectropion)	<u>Cefuroxim</u> – 1.5 g, i/v <i>sau</i> <u>Cefazolin</u> < 120 kg – 2 g, i/v, >120 kg – 3 g, i/v Alergie: <u>Vancomicin</u> 15-30 mg/kg i/v, infuzie 60 – 90 min	4 ore 4 ore N/A
Proceduri intra-oculare: Segment anterior (extracția cataractei/ implant pseudofac, keratoplastie, trabeculectomie, transplant cornean)	<u>Cefazolin</u> 1 mg/0,1ml intracamerular (injecție, doză unică la sfârșitul intervenției) <i>Sau</i> <u>Cefuroxim</u> 1mg/0,1ml intracamerular (injecție, doză unică la sfârșitul intervenției)	<u>Moxifloxacin</u> 0,15 % intracamerular (injecție, doză unică la sfârșitul intervenției)
Proceduri interne pe vitros (Vitrectomie, Înlăturarea uleiului de silicon, Operație de luxație de cristalin Extern (Cerciaj / plomba episcleral)	Nu necesită antibiotic <u>Cefazolin</u> 1 mg/0,1ml 1-2 ml injecție subconjunctival doză unică la sfârșitul operației	<u>Moxifloxacin</u> 0,15% intracamerular (injecție, doză unică la sfârșitul intervenției)

